

BELEGGERS ZIJN OOK KIEZERS

TEKST: NIELS LEMMERS

Nederland kent (nog) geen Partij voor de Beleggers (PvdB). De VEB spreekt zich dan ook niet uit voor een van de bestaande partijen. Voor aandeelhouders en andere beleggers is het echter wel nuttig te weten welke visie de verschillende politieke partijen hebben op voor beleggers belangrijke thema's.

De VEB heeft de verkiezingsprogramma's van tien politieke partijen met elkaar vergeleken op zeven punten: de werking van de financiële markten, beloningen van bestuurders, rechten van aandeelhouders, wijzigingen van het toezicht, corporate governance, het herstructureren van banken en veranderende fiscaliteit. In bijgaand schema zijn de bevindingen kort samengevat.

Deze thema's zijn gekozen omdat de keuzes die politieke partijen wat betreft deze onderwerpen maken direct invloed hebben op de positie van beleggers. Die invloed kan zich op verschillende manieren manifesteren, zoals bij de zeggenschap van aandeelhouders, de vrijheid om internationaal te beleggen en stringenter toezicht.

MEER TOEZICHT

Bijna alle partijen spreken zich uit voor meer toezicht op de financiële markten of onderdelen daarvan. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen toezicht op transacties, het aanbieden van producten en de stabiliteit van het financiële systeem. SP, GroenLinks, PvdA, D66, CDA en ChristenUnie willen dat toezichthouders nieuwe financiële producten voortaan vooraf toetsen op begrijpelijkheid en risico's voor de financiële consument.

VVD, CDA, ChristenUnie en PvdA hameren op internationale samenwerking van nationale toezichthouders. De VVD gaat verder en wil dat er een onafhankelijke Europese financiële toezichthouder komt die gaat waken over het grensoverschrijdende finan-

ciële systeem. Het CDA wil Europees toezicht op kredietbeoordelaars en stringent systeemtoezicht. De linkse partijen bepleiten de invoering van een belastingheffing op internationale financiële transacties (de zogenoemde Tobin-tax). SP en PvdA vinden elkaar in het voorstel voor een nieuwe wet voor nationalisering van financiële instellingen.

HERSTRUCTURERING BANKEN

Meerdere partijen pleiten voor een onderscheid tussen verschillende soorten banken. SP en GroenLinks zijn voor een onderscheid tussen banken die louter aan traditionele financiële dienstverlening doen (sparen, lenen en betalen), en financiële instellingen die andere producten en diensten aanbieden (de zakenbanken). PvdA, CDA en ChristenUnie zien meer in het scheiden van zeer risicovolle en minder risicovolle bankactiviteiten.

Bijna alle partijen willen banken meer belasting laten betalen. D66, GroenLinks en SGP willen een bankenheffing in de vorm van een toeslag op de vennootschapsbelasting, waarbij laatstgenoemde twee partijen de hoogte van de belasting afhankelijk maken van de risico's die banken nemen. Als het aan de PVV ligt wordt een bankenheffing ingevoerd waarbij ongedekte schulden worden belast tegen een vast tarief van 0,15 procent. SP, PvdA en ChristenUnie opperen wel een bankenbelasting, maar geven niet aan in welke vorm zij die zouden willen invoeren. Het CDA wil aanpassing van de vennootschapsbelasting, de VVD is categorisch tegen het invoeren van meer belastingen.

BELONING AAN BANDEN

Alle partijen spreken zich uit voor het beperken van de topbeloningen in de (semi) publieke en private sector. De SP gaat het verst bij het beperken van bonussen: binnen

vier jaar moeten de bonussen in Nederland zijn afgeschaft. Per direct mogen er geen bonussen meer worden uitgekeerd binnen de overheid en overheidsbedrijven en bij financiële instellingen die overheidssteun hebben ontvangen. Het CDA zit wat het laatste punt betreft met de SP op één lijn. SGP en PVV volgen op de voet, zij willen een eind aan de ongebreidelde bonuscultuur.

Volgens GroenLinks, D66 en CDA moet beloning worden afgemeten aan prestaties op lange termijn. Onderling verschillen deze drie partijen over de invulling van criteria, vormen en hoogte van beloningen. ChristenUnie, D66 en VVD vinden dat goede prestaties mogen worden beloond. D66 geeft zelfs een algemeen principe: "de beloning (bonus) is verbonden aan het risico dat de ontvanger loopt. De bonus is dus geen automatisme en moet een werkelijke afspiegeling van het risico zijn. Bij falen is er geen bonus." CDA en PvdA hebben de invoering van een 'claw back' van onrecht gegeven bonussen expliciet in hun verkiezingsprogramma opgenomen. De ChristenUnie eist vergaande transparantie over het beloningsbeleid binnen de hele onderneming, en niet alleen over beloningen voor bestuurders.

AANDEELHOUDERSTROUW

CDA en ChristenUnie pleiten voor het invoeren van loyaliteitsdividend of iets wat daarop lijkt. GroenLinks, PvdA en D66 vinden dat aandeelhouders hun eigen belang moeten afwegen tegen andere belangen verbonden aan de onderneming en daarbij de prestaties op lange termijn moeten laten prevaleren. ChristenUnie vindt dat institutionele beleggers meer moeten investeren in de nationale economie. De VVD wil Nederland aantrekkelijker maken voor buitenlandse investeerders. ■